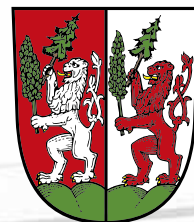


Bělohradské listy

Vydáno 21. 4. 2023 • Ročník XXIII • Cena 16 Kč



2/2023



Objektivem Bělohradských listů





Jarní fejeton

2/2023

z obsahu čísla

Zdálo by se, že není nic snadnějšího než napsat fejeton o jaru. Skončila zima, dny se prodloužily, konečně je teplo, všechno kvete... Zní to hezky, ale nic z toho jsme si zatím neužili. Letošní zima nebyla ani tak ledová, jak nám slibovali při zdražování energií, ale spíše nekonečná. Ucouraná, zoufale mokrá a blátivá, s temným nebem, které nám skoro padalo na hlavu. Žádný jiskřivý sníh, žádný azurový obzor. Já vím, není to nic nového, takové zimy jsme už zažili, ale ta letošní vzbuzuje nějak víc negativních pocitů než ty předešlé.

Dnes (5. dubna v noci) je venku minus pět, což znamená, že jarní květiny v truhlících jsme museli opět zastrčit dovnitř, nebo aspoň přikrýt. Stejně počasí má trvat ještě několik dní a pak snad přijde to správné jaro. S vytuženým sluncem a teplem. Potřebujeme je, abychom pookřáli a nabyli optimismu. Protože toho se v posledních měsících nějak nedostávalo. Ať už to bylo zaviněno neustálým zdražováním čehokoli, nedůstojnými vládními tahanicemi o důchody, nebo denně připomínanou válkou na Ukrajině. To nikomu optimismu nedodá.

A tak si někdy přeji, aby se alespoň ty války zase vedly postaru. (Protože války byly a vždycky budou, bohužel.) Ale kdyby tak přes noc zmizely všechny moderní zbraně a vojáci byli zase ozbrojeni jen mečem, kopím nebo válečnou sekerou... A všichni ti, kteří války vyhlašují (a podporují) z tepla a bezpečí svých pracoven, by museli obléci brnění a „vsednout na kůň“. A pak – obklopeni svým věrným a statečným panstvem – by odhodlaně vyjeli v čele armády vstříc vítězství či hrdinské smrti. V duchu vždycky vidím slepého krále Jana Lucemburského, jak obklopen výkvětem českého království hrdě vyjíždí v srpnu roku 1346 do své poslední bitvy u Kresčaku. A vzápětí si představím (pěkně jednoho po druhém) dnešní hlavy států (evropských i amerických) a jejich rozhádanou svitu ministrů a nejrůznějších poradců, jak zcela bez hrdoosti balancují na koňském hřbetě a snaží se udržet meč... Také si to dokážete představit? Úžasný pohled! A bylo by po válce.

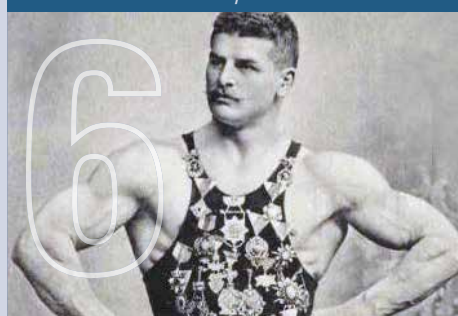
Ale vraťme se od pohádek zase k jaru. Zatím jsme tu jako jeho předzvěst měli alespoň Velikonoční jarmark. S živou hudbou, s oblíbenou dílničkou pro děti a s prodejními stánky, kde se dala koupit kompletní velikonoční výzdoba, kytičky do truhlíků i občerstvení. I když počasí bylo ukázkově aprílové a většinu dne pršelo, všichni zúčastnění si to užili.

„Zaručené“ zprávy nám říkají, že od příštího týdne má být už hezky, a tak vám všem přeji spoustu slunce, jarního tepla a především radosti ze života.

Hana Marie Körnerová, foto: Alena Fléglová



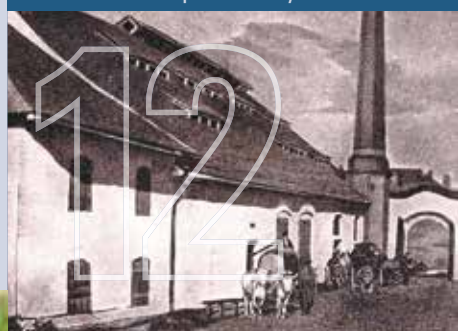
Gustav Frištenský



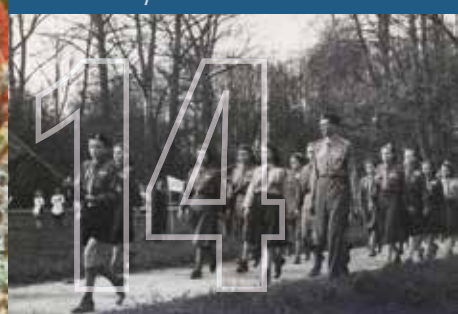
Tajemná tvář K. H. Máchy



Historické pivovary



Táborový oddíl Sokola



Jiří Šturma a Daniel Jurica



Další číslo vyjde: 23. 6. 2023

Fotografie na obálce:

01 Mladí koledníci

Ladislav Stuchlík

24 Velikonoční vajíčka

Petr Laušman

BĚLOHRADSKÉ LISTY — Časopis Bělohradu a okolí

Periodický tisk územního samosprávného celku Lázně Bělohrad

Vydává: Město Lázně Bělohrad. Vychází jako dvouměsíčník.

Redakční rada: Ladislav Stuchlík (šéfredaktor), Eduard Čeliš, Alena Fléglová, Hana Friedrichová, Hana Marie Körnerová, Václav Lejdar, Josef Špür, Jaroslav Voves.

MK ČR pod č. E 10901, ISSN 2533-8005

Adresa: Město Lázně Bělohrad, Městské kulturní středisko, Barákova 3, 507 81 Lázně Bělohrad

Telefon, fax: 739 629 482 / 493 792 484

E-mail: mks@lazne-belohrad.cz

Sazba, tisk: Tiskárna ARPA, Kotkova 792, 544 01 Dvůr Králové nad Labem

Korektury: Martin Žantovský

Zeptali jsme se za vás

VITA

– voda, plyn a minerály
– zatím pro léčbu dětské obezity
a trávicích problémů

V prostoru lázeňského parku Bažantnice byl desítky let v provozu vrt se sirno-železitou kyselkou, který však nebyl reálně využíván k terapii. V současné době byl technicky nevyužitelný, a proto jsme požádali specialistu o průzkum lokality, abychom zjistili, jaké jsou možnosti získat nový zdroj léčebné minerální vody.

Průzkum probíhal v letech 2017 a 2018 a vykazoval zajímavé možnosti. V roce 2019 byl úspěšně navrtán nový zdroj minerální vody, který byl pojmenován VITA.

Bylo příjemným překvapením, že voda z nového zdroje VITA je přírodní silně mineralizovaná voda, která má vysoký obsah kyslíčnicko-uhlíčitýho.

Bylo zřejmé, že je možné vodu využít na uhlíčitou koupel, ale při naší koncentraci CO₂ 96 % umožňuje dokonce i jimat kyslíčnicko-uhlíčitý jako zřídelný plyn a využívat jej jako přírodní léčivý zdroj.

V současnosti je možné využívat tento přírodní léčivý zdroj jako pitnou kúru, a to hlavně u onemocnění trávicího traktu a u metabolických onemocnění.

Již dlouhou dobu plánujeme rozšířit indikace dětských lázní o léčbu dětské obezity. Obézní děti mají většinou potíže se špatným držením těla a pro jejich terapii jsou pohybové aktivity i rehabilitace vhodným prvkem. Pro terapii dětské obezity v lázeňských podmínkách je uváděna minerální voda jako přírodní léčebný zdroj.

Vyhovující minerální voda z nového vrtu nám umožnila podat žádost o rozšíření indikací a nyní dokončujeme jednání s pojišťovkami o smlouvě na novou indikaci dětská obezita. Většina pojišťoven s námi již smlouvu uzavřela.

Pitné kúry pro pacienty s onemocněním trávicího traktu a pro děti s nadváhou jsou nyní zajištěny. Dokud nebude minerální voda přivedena přímo do areálu lázní, zajišťujeme kúry transportem či docházkou pacientů k prameni nebo transportem čerstvé minerální vody do budovy Grand.

V blízké budoucnosti plánujeme vybudovat systém na dodávku vody přímo do lázní a pak můžeme zdroj využívat i pro minerální koupel a plynou uhlíčitou koupel. S tímto krokem se nám otevírají i nové skupiny diagnóz, které bude možné léčit v Lázních Běláhrad.

MUDr. Jitka Ferbrová,
lékařský ředitel společnosti
Lázně Běláhrad, a. s., foto: Ladislav Stuchlík

Několik otázek pro MUDr. Janu Nohejlovou od starostky města Aleny Kuželové.

Paní doktorko, proč jste si vůbec vybrala povolání lékařky? Co vám tato práce přináší a naopak bere?

Studium medicíny jsem si vybrala proto, že se jedná o velice pestrý a zajímavý obor, který se neustále rozvíjí a umožňuje tak zlepšovat péči o zdraví lidí a pomáhat jim s jejich potížemi. Všeobecné praktické lékařství pro mě byla nejlepší možná volba, protože se jedná o obor, který umožňuje se o pacienty starat dlouhodobě, poznat často i celé rodiny. Práce je každý den jiná, prolíná se zde problematika různých oborů, jako jsou nejčastěji nemoci interní, infekční, kožní, ortopedické, psychické. Snažíme se být pacientům oporou při závažných stavech a diagnózách, zajišťujeme návaznost specializované péče, když již řešení daného problému není v našich silách. Práce mi přináší radost, když mohu někomu pomoci a vidím jej odcházet spokojeného. A naopak mi bere zatím veškerý volný čas, než se mi podaří poznat všechny pacienty, nastavit pravidelné kontroly a zpracovat papírové karty do počítače. Ráda se také dále vzdělávám a pravidelně se účastním seminářů a konferencí, abych se o své pacienty mohla starat co nejlépe.

Jaké jsou vaše dojmy a postřehy z praxe v L. Běláhradě? Jak se vám tu ordinuje?

Po příchodu do Lázní Běláhradu jsem byla mile překvapena zájmem a laskavostí místních lidí. Práce tu dává větší smysl než ve velkém městě, kde je k dispozici nepřehledné množství lékařů specialistů a vyšetřovacích metod a praktického lékaře lidé obcházejí její jen „na razítka“. Je tu větší prostor pro hezkou medicínu, člověk si musí poradit sám a naučí se neplýtvat zbytečně vyšetřovacími metodami. Snažím se postupně rozšiřovat přístrojové vybavení, aby za vyšetřením pacientů nemuseli dojíždět.

Můžete nám prozradit, kolik pacientů ošetřujete?

Plníme statistiky průměrně velké praxe v ČR, tzn. okolo 1600 pacientů, což je ovšem dle mého názoru počet spíše pro dva lékaře, aby se péče mohla poskytovat v takové kvalitě, v jaké bych si přála.

Vaše lékařská činnost je jistě v mnoha ohledech jiná než u vašeho předchůdce pana MUDr. Sekaniny... Můžete našim čtenářům přiblížit, které věci a proč děláte jinak?

Čerpám ze zkušeností z minulých praxí, které se mi osvědčily, a snažím se dělat práci dle svého nejlepšího přesvědčení. Navázala jsem na objednávání pacientů, které pan doktor zavedl po nástupu covidové pandemie. V prvních dvou hodinách ordinace doby mohou přijít i akutní pacienti bez objednání, čas je pro ně vyčleněný. Vítejte, když se předem ohlásí. Problémem je, když ale dorazí hodinu před koncem ordinace doby, kdy je čas rezervován pro objednané pacienty a časově



náročnější vyšetření, především na preventivní prohlídky, předoperační vyšetření a řidičské průkazy (průměrně čtyři hodiny denně). Pokud se nejedná o stav, kde hrozí prodlení, může se stát, že v ten den již ošetření nebudou a dostanou termín na následující dny. Kromě sledování pacientů s vysokým krevním tlakem, poruchami štítné žlázy se věnuji také péči o pacienty s diabetem druhého typu a provádíme u nás v ordinaci předoperační vyšetření, která dříve zajišťovaly především interní ambulance. Každý pacient by měl mít pravidelně po dvou letech preventivní prohlídku. Všechny tyto úkony jsou provázeny potřebnými krevními odběry, proto přestala původní kapacita při výše zmíněném počtu pacientů dostačovat. Nyní odebíráme i čtyři dny v týdnu, když je třeba. Nemáme problém vyjít vstříc hůře pohyblivým pacientům ani s odběry pro jiné lékaře. Pacienti žádanku na odběr k příští kontrole od svého lékaře obvykle dostávají tři až šest měsíců dopředu a je potřeba se objednat včas. Opravdu není možné najít volný termín, když se ozvou jen krátce před plánovanou kontrolou. Pokud je kapacita plná, přednost dostanou odběry, které potřebují pro svou diagnostiku a léčbu.

Je něco, co byste ráda lidem v Běláhradě vzkázala?

Pacientům přeji hlavně pevné zdraví! Jsem ráda za jejich trpělivost a mohu slíbit, že se čekací doby výrazně zkrátí, protože časem bude již všechna dokumentace v elektronické podobě a každý postupně projde preventivní prohlídkou, která nám do budoucna řadu věcí usnadní.

Děkujeme za odpovědi.

foto: archiv MUDr. Nohejlové



Starostka odpovídá

Co říkáte na zhoršující se bezpečnost ve městě?

Poté, co byl v Bělohradě přepaden vietnamský obchodník a posléze v Javorce plavaly kontejnery pro komunální odpad, se na internetu objevila diskuse o tom, zda je naše město ještě vůbec pro život bezpečné... Vaše obavy naprosto chápu, žijeme pod palbou negativních zpráv, a pokud se tyto informace navíc objeví na území našeho městečka, na pocitu bezpečí a pohody to nepřidá.

Možná vás ale uklidní, že dle údajů Policie ČR je město Lázně Bělohrad v rámci celého teritoria Královéhradeckého kraje jedno z nejbezpečnějších. Níže přikládám pro kontrolu zprávu o bezpečnostní situaci města Lázně Bělohrad, ze které jasně vyplývá, že kriminalita na našem území naopak výrazně klesá. V roce 2011 bylo evidováno 66 trestných činů, v roce 2022 jich bylo „pouze“ 25. Výrazný nárůst je naopak ve věcech porušení zákona v přestupkové rovině, což je ve velké míře zapříčiněno porušováním dopravních předpisů.

Abych vše uvedla na pravou míru – kontejner u zámeckého parku nebyl zapálen úmyslně, jednalo se o nedbalost. V případě kontejnerů v Javorce šlo vyložení o vandalismus, o nápravě škody již město s vandalem jednalo. Případ přepadení vietnamského obchodníka je stále v šetření Policie ČR.

Ráda bych vás závěrem poprosila o součinnost – v případě, že budete svědky nějaké trestné činnosti, kontaktujte ihned Policii ČR, případně naše hlídky bezpečnostní agentury. Po diskusi s Policií ČR mnohdy lidé, možná ze strachu, možná z lhostejnosti, Policii ČR nekontaktují. Šance, že viník bude dopaden, se tím značně snižují.

ZPRÁVA O BEZPEČNOSTNÍ SITUACI MĚSTA LÁZNĚ BĚLOHRAD – stručný souhrn

Situace let devadesátých a přelom milénia

Zde ještě nebyla elektronická evidence, ale z dostupných materiálů bylo v rámci OOP Nová Paka evidováno ročně kolem 450 trestných činů a přibližně stejné množství přestupků. V Lázních Bělohradě a jeho přílehlých obcích bylo evidováno mezi 100 a 120 trestnými činy a kolem 100 různých přestupků.

Rok 2011

Evidováno celkem 66 trestných činů a 133 přestupků, z čehož 83 v dopravě, tedy dopravní nehody a na úseku BESIP.

Rok 2022

Evidováno celkem 402 událostí, které se udály v teritoriu Lázní Bělohradu a přílehlých obcí. Z toho 25 trestných činů, 363 přestupků a 14 dalších věcí, které nebyly trestné činy ani přestupky. U přestupků pak bylo z celkového počtu 312 v dopravě, tedy dopravní nehody, řízení pod vlivem alkoholu a OPL a dále běžné přestupky na úseku BESIP.

Rok 2023 doposud

Prozatím do 14. 2. 2023 evidováno celkem 39 věcí. 7 trestných činů, 29 přestupků a 3 další jiné události.

Jan Pavlášek, policista OOP Nová Paka, foto: Petr Laušman

Budete letos pořádat folklorní festival?

Letos folklorní slavnosti pořádat nebudeme. Poslední měsíce na toto téma proběhly značné diskuse, které vyvrcholily na jednání zastupitelstva města v prosinci. Na pomyslné misky vah si musíme dát tradici a kulturní dědictví, které se v Bělohradě díky souboru Hořeňák předávají z generace na generaci již desítky let. Na straně druhé jsou to



finance (předběžný rozpočet na třídní folklorní slavnosti je 600–700 tisíc Kč) a organizace festivalu, která je ztížena i tím, že v okolí chybí ubytovací kapacity pro účinkující.

Na zastupitelstvu jsme projednávali návrh na jednodenní folklorní akci, která byla zamýšlena jako kompromis k finančně i organizačně náročnému třídnímu festivalu. Tato varianta ale nebyla pozitivně přijata samotným Hořeňákem, jako důvod uváděli, že akce bez účasti zahraničních souborů nemá smysl, a navíc nebude láková k účasti ani pro soubory české a moravské. Návrh nebyl odhlasován. Následovalo hlasování o protinávrzích – zda bude město organizovat tradiční třídní akci nebo letos od organizace odstoupí a bude ji pořádat až příští rok, kdy bude dostatek času se na vše připravit. Ani tyto protinávrhy nebyly přijaty, tudíž došlo k patové situaci.

Momentálně s Hořeňákem o budoucnosti festivalu opět jednáme a bude na zastupitelstvu města, zda odsouhlasí předpokládané finanční návrhy. Velkou otázkou nadále zůstává, jestli to, že v roce 2019 organizace festivalu byla městu souborem Hořeňák předána, bylo správné řešení.

Proč se zatím nestěhujeme do nového úřadu, jak bylo slíbeno?

V předchozím čísle Bělohradských listů bylo slíbeno, že v druhé polovině března proběhne stěhování do budovy nového úřadu.

Změna z elektronického požárního systému na lokální detekci požáru proběhla úspěšně a byla schválena. Následná hasičská kontrola HZS Jičín ovšem objevila některé drobné vady (spíše legislativního charakteru), které musíme doplnit. Pokud vše půjde podle momentálního plánu, mohli bychom o konečný kolaudační souhlas požádat a to předpokládáme v druhé polovině dubna. Pak již vše bude záviset na samotném kolaudačním řízení, které trvá minimálně 14 dnů.

Alena Kuželová, starostka města, foto: Václav Lejdar





Gustav Frištenský v Bělohradě

OTEVÍRÁM PAMĚTNICI SPORTOVNÍHO KLUBU V LÁZNÍCH BĚLOHRADĚ Z ROKU 1925. HNED NA DRUHÉ STRÁNCE ČTU VERŠ:

*Sport krev rozproudí a tuží
celé tělo, mysl vzpruží,
hodiny to blažené,
kdy nám úsměv zjasní tváře.
Sport nám z těla bez lékaře
každou nemoc vyžene*

REKLAMNÍ A ZAJÍMAVĚ. JENOM UPOZORŇUJI NA LEGENDÁRNÍHO BRITSKÉHO PREMIÉRA WINSTONA CHURCHILLA, KTERÝ NA OTÁZKU O SVĚ DLOUHOVĚKOSTI ODPOVĚDĚL:

„ABSOLUTELY NO SPORTS!“

ZPÁTKY VŠAK K ONÉ PAMĚTNICI SK LÁZNĚ BĚLOHRAD.

NACHÁZÍM V NÍ A PŘIKLÁDÁM K TOMUTO ČLÁNKU TELEGRAM OD MISTRA G. FRIŠTENSKÉHO.

Gustav Frištenský (1879–1957) byl za Rakousko-Uherska a první republiky českým borcem v řeckořímském zápase. V roce 1903 se stal amatérským mistrem Evropy a v roce 1929 v pražské Lucerně získal titul profesionálního mistra téhož kontinentu. Později Frištenský zápasil v USA a cirkusech Kludský a Wertheim. Mistr Frištenský finančně podporoval českou odbojovou činnost za druhé světové války.

V listopadu 1929, v roce svého triumfu v Lucerně, zápasil mistr Frištenský i u nás v Bělohradě. O čemž svědčí jeho podpis v citované pamětnici SK i zápis v místní kronice:

TELEGRAM

od mistra G. Frištenského

do cirku
Wertheim
v Lázních
Bělohradě.



Náš mistr G. Frištenský se přihlásil k zápasům telegraficky a poslal také své obrazy, abychom jeho účast na zápasech zdejšímu obecnstvu oznámili.

Poněvadž se v úterý zdržel v jiném městě při velkém rozhodujícím zápase o první cenu, telegrafoval nám, že přijede ve středu večer, abychom jej očekávali.— Mistr G. Frištenský přijede autem od Nové Paky a ředitelství cirkus jej přivítá s hudbou o půl sedmé hodině večer na silnici od Nové Paky u továrny fmy. J. Jína v Prostřední Nové Vsi a půjde se s průvodem přes město k cirkus.

Obecnstvo se jistě k uvítání mistra Frištenského dostaví a tak se o jeho příjezdu přesvědčí.

Večer se konají dva velké zápasy až do úplného rozhodnutí.

V dokonalé účtě ředitelství cirkus „Wertheim“.

26. a 27. listopadu uspořádal Cirkus Wertheim dva zápasy o cenu 2.000 Kč, k nimž byli pozváni Gustav Frištenský, Jan Koczoj a Josef Rakušan. Ceny míst: křeslo 10 Kč, I. místo 8 Kč, II. místo 6 Kč, III. místo 5 Kč, k stání 4 Kč, školní mládež 2.50 Kč.

Veršem jsem vzpomínku na mistra Gustava Frištenského, který zemřel 4. dubna 1957 v moravské Litovli, začínal a veršem i končím.

Jeho přítel, básník Petr Bezruč v kondolenci napsal:

*Vítěz v boji mnohém,
udivils kruh zemský,
budiž navždy sbohem,
Gustave Frištenský*

*Gustav Frištenský
27-11-1929.*

Eduard Čeliš z pamětnice SK a kroniky LB 1929, foto: web



Z JAPONSKA DO BRTVĚ



MLADÍ PÍŠOU DO NAŠICH LISTŮ

IDOLEM KLUKŮ NA CELÉM SVĚTĚ JE PORTUGALSKÝ FOTBALISTA CRISTIANO RONALDO. NENÍ NA TOM NIC DIVNÉHO, ŽE SLOHOVÉ CVIČENÍ ŽÁKA ŠESTÉ TRÍDY JE PRÁVĚ O TOMTO HRÁČI.

POVĚST O MÉM PŘÍJMENÍ

Fotbalista Cristiano jel na dovolenou do Saúdské Arábie, do pouštního města Riyadh. Cristiano chtěl okusit kouzlo pouště, a proto jednou k večeru opustil hotel. Poušť se nad jednou ponořila do hluboké tmy. Cristiano si uvědomil, že podvečerní procházka se mění v dobrodružství. Byl bezradný, zoufalý, vysílený. Obtížnou chůzi v teplém písku pouště se navíc Cristianovi úplně rozpadly boty. Když už nevěřil, že se vrátí do města a že si vůbec ještě někdy zahraje fotbal, objevil se na velbloudu bohatý šejk Marek. Ten daroval Cristianovi nové boty značky Baťa, které měl ve velkém batohu, a vzal ho zpátky do Riyadh.

„Zachránil jsi mi život, šejku, rád bych se ti za to odvděčil. Vyber si, co bys potřeboval.“ vybízí Cristiano Marka.

„Víš, Cristiano, nemám žádné příjmení, jsem jenom Marek. Já bych chtěl mít příjmení!“

Cristiano, který má příjmení Ronaldo, se podíval na svoje nové kožené boty od firmy Baťa a povídá: „Marku, mám pro tebe krásné příjmení. Baťa, co říkáš?“

„Příjmení to není špatné, ale víš, Cristiano, já si do něho přidám jedno písmenko, písmenko h. Budu Baťa.“

Marek Baťa, 12 let, foto: Eduard Čeliš



Alenka a Zdenička Procházkovi

A my pořád říkaly, mami, vzbudte nás s tátou, my bychom to hrozně rády viděly... Smírčímu kříži se urazilo jedno rameno, opravil se a přemístil na pravou stranu silnice na Hořeňák.

Alena a Zdenka Procházkovy. Vím a znám. Jste sice dvojčata, ale jedna má datum narození 9. březen 1940 a druhá 10. březen.

Je to tak. Já jsem toho devátého v šest večer a sestra ve dvě ráno, druhý den. Měly jsme každá sotva dvě kila a porodní bába Pleskačová říkala, ať nás dají rychle pokřtít, že nemusíme dlouho být...

Vaše rodina Boženy a Aloise Procházkových bydlela v Prostřední Nové Vsi v Japonsku, v Jínových bytech i v domě Markových na návsi u hřiště. Jak jste se dostala do Brtve?

Po vyučení jsem dělala soustružnici v TOSu. Potřebovala jsem naštelovat novou práci a jeden ze štelérů, už nevím který, štelovali Pepové – Plich a Kraus – i Jirka Iwanski, štelér zkrátka potřeboval dvačetřicetku klíč. Frézař a velkej hasič Láďa Špür mě poslal pro klíč za kolegou frézářem a Brtevákem Emilem Zineckerem. Začali jsme spolu chodit, následovala svatba a dvě děti Miloš a Alenka. V Brtvi jsem už 62 let...

Brtev, vesnice plná Vinčálků, Šepsů a Čeřovských.

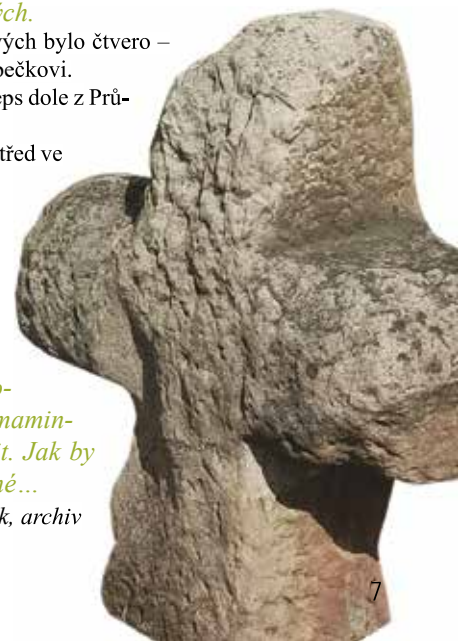
No, určitě. Když jsem přišla do Brtve, tak Vinčálkových bylo čtvero – dolení, hoření Pepa, v Betlémě betlémský a nad námi kopečkovi.

Trojka Šepsových – Bohumil, Jan nad rybníčkem a Šeps dole z Průhonu.

I Čeřovských byla trojice – Kateřina v Betlémě, uprostřed ve statku a jeden ve Famílii.

Hezky plynul čas našeho povídání s paní Alenou. Vrátili jsme se zpátky do let Prostředního Dílu a Japonska, kam jsem často jezdil ke své babičce Emilii, strojírenského TOSu i romantické Brtve. Seděli jsme v obýváku u černé kávy. Nad gaučem rodinný klenot Zineckerových a Procházkových – obraz, zátiší, který nakreslila osmnáctiletá maminka paní Aleny Božena Procházková. Uměla kreslit. Jak by ne. Narodila se 11. 11. 1911, bez jedné devítky samé...

Eduard Čeliš, foto: autor, Ladislav Stuchlík, archiv



TAJEMNÁ TVÁŘ K. H. MÁCHY SKRYTÁ V KAPLIČCE

O podobě K. H. Máchy existuje od poloviny 19. stol. jen řada hypotéz, protože jediný portrét básníka namalovaný za jeho života se ztratil. A tak název spisu „tajemná tvář“, užitý jedním z prvních badatelů zabývajících se tímto problémem, je i pro mě nejdůležitější.

K. H. MÁCHA, BÁSEŇ MÁJ A DEN ZAMILOVANÝCH

*Byl pozdní večer – první máj –
večerní máj – byl lásky čas...*

Těmito dvěma verši začíná báseň K. H. Máchy z roku 1836, která je odborníky považována za vrchol českého literárního romantismu. Zřejmě na tom něco bude, když i mě, sotva šestnáctiletého adolescenta a naprostého ignoranta poezie, krásné literatury a té povinné vůbec, přiměl vyučující na jedenáctiletce Dr. Machytka k tomu, že ještě donedávna jsem dokázal z této a i jiných básní recitovat celé pasáže. Bylo to tím, že tato báseň o lásce a kráse jarní přírody i mě zaujala svým obsahem a formou.

V ní na smrt odsouzený mladý loupežník a otcovrah Vilém – „strašlivý lesů pán“ – zabil svého otce, protože svedl jeho milou. Právě na 1. máje a den před popravou přemítá o svém promarněném životě a vzpomíná na svou milovanou Jarmilu. Inspirací mu byla též poprava otcovraha Hynka Schiffnera z Dubé, ke které došlo 19. července 1774.

První máj není jen svátek práce, ale pro mladé je hlavně svátkem všech zamilovaných párů libajících se toho dne pod rozkvetlými stromy. V Praze přicházejí zamilovaní na Petřín pod kvetoucí třešně tam, kde stojí socha básníka Karla Hynka Máchy. Obdobně tak činí zamilované páry i na jiných místech republiky a i takováto aktivita mladých spojená s básníkem K. H. Máchou přispívá k jeho nesmrtelnosti.



Historické foto



Josef Petera tvrdil, že socha sv. Jana Nepomuckého v kapliče v Miletínských Lázních byla vyřezána tak, jako by K. H. Mácha stál řezbářským modelem



Socha sv. Jana Nepomuckého uvnitř je nejméně podobou K. H. Máchy

PŮVOD K. H. MÁCHY

Narodil se v pátek 16. listopadu 1810 v Praze, v rodině mlynářského tovaryše, poté c. a k. vojáka a později majitele krupařského krámků Antoina Máchy a jeho manželky Marie Anny, roz. Kirchnerové, která vyšla z rodu českých hudebníků. Pokřtěn byl po jednom z kmotrů jménem Ignác, však pod vlivem obrozenectví si přidal jméno Karel a místo Ignác se psal počestnějším jménem Hynek. Bydlel spolu s rodiči v Praze.

Jako dítě navštěvoval farní školu a přešel na hlavní školu a po vystudování gymnázia studoval na filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Mezi roky 1832 a 1836 byl posluchačem právní fakulty na téže univerzitě, kde počátkem srpna 1836 získal absolutorium. Koncem září téhož roku odešel do Litoměřic, kde nastoupil jako koncipient u notáře Josefa Filipa Durase, kde krátce nato se dostal do konfliktu s tamním pohodným a popravčím Ledvinou.

Mácha se za pobytu v Litoměřicích připravoval ke svatbě s Lori Šomkovou, která se v říjnu stala matkou jeho syna Ludvíčka. Pak však naneštěstí pomáhal při hašení požáru a napil se nakažené vody a zemřel v Litoměřicích na cholera dne 6. listopadu 1836. Původně byl v Litoměřicích i pohřben.

KONFLIKT BÁSNÍKA MÁCHY S LITOMĚŘICKÝM KATEM LEDVINOU

Dnem 1. dubna 1831 byl litoměřickým magistrátem jako popravčí města ustanoven bezmála pětadvacetiletý Jan Ledvina (* 11. 5. 1786 Postoloprty, † 26. 7. 1868 ve věku 82 let), syn postoloprtského popravčího Václava Ledviny a vnuk dřívějšího litoměřického popravčího Antonína Nebla (Nessla). Je velice pravděpodobné, i když jen těžko prokazatelné, že zmíněný kat byl též vnukem bělohradského kata Václava Ledviny bydlícího v bývalé katovně-pohodnici č. p. 59 v lesíku Dubině, patřící v současnosti ke Svatojanskému Újezdu.

Jan Ledvina se do Litoměřic přestěhoval z Postoloprty, kde doposud po otci zastával stejné řemeslo. V městě Litoměřicích byl především pohodným se všemi povinnostmi s tím spojenými a správou města mu byly uloženy i další povinnosti při krajském soudu. Měl mírnou, leč tvrdohlavou povahu. Na podzim roku 1836 se tehdy již padesátiletý dostal z důvodu výkonu své pravomoci do vyhrčeného sporu s tehdy skoro šestadvacetiletým K. H. Máchou, koncipientem Durasova notářství, a ten mu údajně vrazil pár facek a shodil jej ze schodů. Popravčí Jan Ledvina vykonal jen několik poprav a poslední z nich v roce 1843. Zemřel v roce 1868, a jak bylo zaznamenáno: „Do poslední chvíle zůstával hrdý na svůj čestný úřad krajského popravčího mistra“.

NEJVĚRNĚJI SE BÁSNÍKOVĚ PODOBÁ SOCHA SV. JANA NEPOMUCKÉHO V MILETÍNSKÝCH LÁZNÍCH

Na usedlosti č. p. 52 v Třebihošti se v r. 1810 narodil Josef Petera, který byl jen o měsíc starší než K. H. Mácha. Oba studovali filozofii na pražské univerzitě, kde se seznámili, a byli si navzájem velice blízcí. V r. 1833 putoval Mácha Podkrkonošim a při té příležitosti jej v neděli 25. srpna v Třebihošti navštívil. Den a část noci oba přátelé spolu probesedovali, zbytek noci – jelikož jinak nedal – Mácha „prosil“ sám na zahradě usedlosti.

Josef Petera byl z rodinných důvodů nucen pražská studia ukončit a po smrti otce převzít po otci usedlost a hospodařit. Po mnoha letech bylo ředitelem třebihoštské školy Skalickým zaznamenáno i tvrzení Josefa Petery, že nejméně podobu Karla Hynka Máchy možno spatřit ve tváři sochy sv. Jana Nepomuckého v kapli miletínských lázní, že sochu řezbář zhotovil, jako by mu Mácha seděl modelem. Petera to mohl posoudit, protože Máchu velmi dobře znal a do paměti se mu vryla i podoba svatého, neboť zmíněná kaple je při cestě z Třebihoště do Miletína a jistě ji za svého života mnohokrát navštívil.

Již v r. 1858 májovci hledali Máchův portrét, aby jej mohli otisknout v almanachu Máj. Nikdo z nich si nevzpomněl na Máchova přítele Josefa Peteru a na jeho tvrzení o Máchově podobě. Jen někdo z nich se tenkrát upamatoval, že Máchova podoba je snad zachycena malířem v obraze sv. Jana Křtitele na hradě Valdštejně u Turnova. Patrně si nepřesně vzpomněl na Peterovo tvrzení, ale po letech vybledlá vzpomínka zaměnila Miletín za Valdštejn a sochu sv. Jana Nepomuckého za obraz sv. Jana Křtitele. Na Josefa Peteru se neupamatoval vůbec. Patrně se nikdo z nich nezeptal ani K. J. Erbena, který v té době v Praze bydlel a tvrzení přítele Petery znal a též i podobu svatého v miletínských lázních.

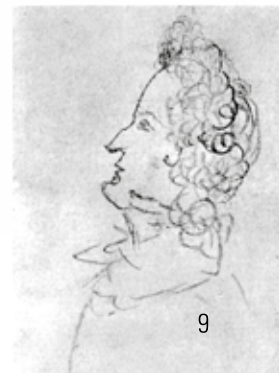
Máchova Lori se měla po letech vyslovit, že Máchu dobře namaloval jenom malíř Jan Zachariáš Quast. Měla na mysl akvarel, o kterém je domněnka, že je hledaným portrétem. Podobizna, jejímž autorem je malíř Quast, skutečně existovala. „Kam se ale ten obrázek poděl, to ví jen Bůh.“

Pokud se podíváme na autoportrét, kterým Mácha zobrazil svůj obličej z profilu a spíše jen jako karikaturu, musíme připustit, že mezi profilem svatého a Máchou jistá podobnost je, a nelze ani pominout, že všechna hypotetická vyobrazení básníka zpodobňují spíše muže středního věku na rozdíl od miletínského svatého, který na pozorovatele vyznačuje svým mládím jako Mácha za svého života.

PŘIPOMENUTÍ NA ZÁVĚR

V r. 1944 vydal František Erbert v Hořicích básně Máj od K. H. Máchy a vydání bylo vyzdobeno dřevorytinami bělohradské osobnosti, učitele Fr. Koubka.

Josef J. L. Špür; foto: Ladislav Stuchlik





BĚLOHRADSKÁ KVÍTKA bodují v grafické soutěži

Již čtvrtým rokem vyhlašuje Gymnázium a grafická střední odborná škola v Přelouči soutěž Hledáme mladého grafika. Téma pro letošní rok znělo: Země mocná nebo nemocná a zúčastnilo se jí 415 žáků ze 44 škol. Dívky devátého ročníku bělohradské ZŠ se umístily na předních příčkách – Nguyen Tran Nhat Minh získala 2. místo a Kristýna Beránková krásné 4. místo. Přidávají se tak k řadě úspěšných bělohradských žáků, kteří v této soutěži sklízeli úspěch i v minulých letech. Viz níže.

Země mocná nebo nemocná znělo zadání letošní soutěže. Zajímá mě, jak takové dílo vzniká, co všechno vás napadlo, než jste začaly malovat, a co konkrétně jste chtěly tím obrazem vlastně vyjádřit.

- ✿ **Minh** – První, co mě napadlo, bylo, že se ostatní zaměří na tu otravu Země, na přírodu, a tak jsem chtěla pro sebe něco originálnějšího a soustředila se spíš na společnost a politickou stránku našeho světa. Ten obraz na první pohled nevypadá, že by vyjadřoval téma zadání, každý to může vnímat trochu jinak. Je to spíš o tom, jak jsme otráveni tím, co vidíme v médiích. Ta dívka uprostřed reprezentuje lidi, kteří vnímají ten pravdivý svět jenom jedním okem, protože ty černé postavy, představující lži, negativitu a nepravdivé informace, jim druhé oko zakrývají. To se odráží i v těch obrazech, které ta dívka kreslí. Můžete vidět, že namalovala krásnou dámu uprostřed pole, ale vzadu přichází bouře, které si málokdo všimne, a to představuje to negativní. A dáma z druhého obrazu, který je na zemi, má na krku trny a to mělo znamenat, že je umlčená a svázaná negativitou z médií. Ta divadelní opona má evokovat, že politici vnímají a vidí naše problémy jako takové divadlo a jenom se na to dívají a kontrolují to, ale jinak jsou od toho odpoutaní.
- ✿ **Kristýna** – Když jsem viděla to téma, tak mě hned napadli lidi, kteří ovlivňují Zemi, a přidala jsem tam proto hodně rukou. Každá má jiný odstín pleti a některá ruka Zemi pomáhá a jiná ji zase ničí.

Jak dlouho jste to vlastně malovaly, jakou technikou a povedlo se vám to napoprve?

- ✿ **Minh** – Nejdříve jsem si namalovala několik skic, měnila jsem proporce, dokud jsem s tím nebyla spokojená, a až pak jsem to dala na ten velký papír (A3). Obraz jsem dělala asi týden, pracovala jsem pomalu a nechala se vést emocemi. Skici jsou kreslené tuší a na obraz jsem použila akvarel.
- ✿ **Kristýna** – Já jsem to malovala asi čtyři hodiny, nejdříve jsem si tužkou udělala asi tři návrhy a pak jsem teprve začala malovat samotný obraz akvarelem.

Věnujete se malování už delší dobu, kde berete inspiraci a máte nějakého oblíbeného malíře?

- ✿ **Minh** – Kreslím už od malička, pamatuji si, že už v družině jsem vždycky seděla a pořád něco malovala. Od roku 2020, kdy byla karanténa a věděla jsem, že budeme doma dlouho, jsem se rozhodla věnovat intenzivně malování a teď kreslím skoro každý den. Inspirací pro mě byla moje kamarádka, která dříve kreslila úžasné obrázky, a chtěla jsem to umět jako ona. Jinak mám moc ráda klasické umění, třeba van Gogha, ani ne tak pro jeho techniku, jako spíš tu schopnost dát svoje pocity na plátno, a proto jeho obrazy zachycují krásné barvy.



Antonín Kužel



Kristýna Beránková



Kristýna Francová

✿ **Kristýna** – Já taky maluji už odmalinka a před dvěma roky jsem začala navštěvovat novopackou ZUŠ. A líbí se mi také van Gogh.

Je to pro vás jen koníček, nebo byste se rády malování a tvorbě věnovaly i profesionálně? Hrálo to nějakou roli při výběru střední školy?

✿ **Minh** – Hodně dlouho jsem chtěla jít na uměleckou školu, ale pak jsem se rozhodla jinak. Nechci se tomu věnovat profesionálně, protože by se z toho stalo něco, co musím, a mám pocit, že bych to začala nesnášet. Takhle je to pro mě jen koníček a způsob, jak vyjádřit svoje emoce, a věnovat se tomu určitě budu i nadále. Jinak se hlásím na gympl a obchodku se zaměřením na jazyky.

✿ **Kristýna** – Já jsem poslední dva roky uvažovala o umělecké škole, ale nakonec jsem se rozhodla hlásit na gympl a pedagogickou školu.

Ještě mě zajímá, jak probíhalo vyhlášení výsledků a co jste vlastně vyhrály.

✿ **Minh** – Na vyhlášení výsledků do Přelouče s námi jela naše asistentka Michaela Vojtíšková. Byly jsme hodně nervózní a vůbec jsme dopředu nevěděly, jak jsme se umístily. Naše hlavní kategorie byla vyhlášená až jako poslední, a tak jsme tam dlouho čekaly. Já jsem se umístila na druhém místě a vyhrála jsem takový skleněný pohár, grafický tablet, který se dá napojit na počítač, a pak ještě voňavku.

✿ **Kristýna** – Já jsem byla na čtvrtém místě a vyhrála jsem mobil a voňavku.

A vaše plány do budoucna, co byste si přály pro sebe, pro Zemi?

✿ **Minh** – Chtěla bych se teď soustředit na studium cizích jazyků, angličtinu a taky mám v plánu se naučit němčinu. Svému Já přeju, aby nikdy neztratilo vášně pro kreslení, a Zemi, aby zůstala krásná, jako vždycky byla.

✿ **Kristýna** – Chtěla bych třeba jednou učit na nějaké výtvarné škole a všechny ty negativní věci, co se teď dějí, aby se zase napravily. Závěrem ještě úspěšně z předešlých ročníků soutěže.

Rok 2021 – téma: Země v roce 2050

Kristýna Francová 1. místo,

Nikola Šulcová děleně 11.–20. místo

Rok 2022 – téma: Já a moje bublina

Šárka Nosková 8. místo

Antonín Kužel 6. místo

Alena Fléglová, foto: autorka



Nguyen Minh



Šárka Nosková



HISTORICKÉ PIVOVARY V OKOLÍ BĚLOHRADU



Vchod branami do starého pivovaru
(zbořeny 1889)



Starý pivovar Na Parkáně a varna



Pohled na nový pivovar od města



Lednice, spilka a sklepy

aneb: “Kde se pivo vaří, tam se dobře daří...”

Hořický pivovar

Mezi výsady města Hořic patřilo i právo várečné. Původní pivovar stával na náměstí a byl z rozkazu Albrechta z Valdštejna zbořen. Vévoda frýdlantský získal hořické panství odkupem od císaře Ferdinanda II. po bělohorské porážce jako konfiskát po Smiřických a začlenil je do svých hospodářských plánů. V nich se s pivovarem v Hořicích zřejmě nepočítalo. Po vévodově smrti připadl majetek opět císaři a ten jej věnoval, za vojenské zásluhy, svému komořimu a polnímu maršálkovi Jakubu, hraběti Strozsimu. Po Jakubově smrti v roce 1636 zdědil panství jeho syn Petr. Hořice se začaly samostatně znovu rozvíjet. Došlo i k vybudování nového panského pivovaru v prostoru u zámku.

Zařízení to bylo velmi jednoduché. Patřila sem varna, sladovna, byt sládků, maštal, sklep a špýchar. Voda byla čerpána z vodovodu vedeného z Vondráčkovy studny do kašny na dvoře.

Jak je psáno v publikaci **Hořice odedávna dodneška**, byla na počátku 20. let 19. století původní sladovna pivovaru jen malá s jedním štokem a hvozdem – valachem. Ve varně byla kád vytesaná a jalová ze dřeva, chladnice železná, spilka špatně větraná, sklep nepatrný sice z hořického pískovce pěkně stavěný, ale s lednicí nedostatečnou.

Protože voda ze studny na dvoře pro svoji tvrdost nevyhovovala, musela být dovážena z potoka půl hodiny vzdáleného. V roce 1770 prý přišel sládek s myšlenkou přivést vodu ze svatogothardské studánky. Když však začali kopat, voda se ztratila. K vaření piva se používal chmel z vlastních chmelnic zakládáných v okolí. Led byl odebírán z bašnických rybníků.

V roce 1871 se v Hořicích zrodila myšlenka založit měšťanský akciový pivovar. Výstavbou se vážně začal zabývat vzniklý komitét. Vzhle-

dem k rozpočtu na stavbu, který dosahoval 300 000 zl., se zdála cena příliš vysoká, a tak nakonec byla přijata nabídka velkostatku na odprodej starého panského pivovaru. Byly provedeny nejnětější úpravy a na jaře roku 1873 byla zahájena výroba piva. Díky vysoké kvalitě se pivo dokázalo dobře uplatnit na trhu a tím vzrůstal i kapitál pivovaru. Pro dobré vedení provozu mohlo být v letech 1885–1896 přikročeno k zásadní přestavbě a modernizaci celého objektu. Byly postaveny nové sklepy s lednicí, hvozď, spilky, chladírny i varna. V roce 1901 byla provedena elektrifikace celého objektu. Vařilo se zde 10- a 12stupňové pivo. Známé byly především značky Hořický Břežniák a Granát, jež se vyvážely do všech okolních okresů. Před první světovou válkou činil výstav 26 430 hl a po válce se udržoval mezi 18 000 a 24 000 hl. V roce 1915 pivovar zakoupil v Hořicích hostinec Dělnický dům se společenským sálem. Provoz získal nový název Koruna a byl v něm zřízen hotel. Objekt hotelu prošel ve druhé polovině 20. století zásadní přestavbou podle plánů stavitele Jindřicha Maliny, při níž vznikl nejmodernější divadelní a taneční sál v Hořicích. Pivovar provozoval i další hostince U Pražáků v Hořicích, Na Borku, v Šárovcově Lhotě a pivnici v Jičíně. V té době se pivovar velmi rozvíjel a byl ceněnou akcií.

Po druhé světové válce v roce 1948 byl znárodněn. Poválečná výroba dosáhla vrcholu v 50. a 60. letech, kdy hořické 12stupňové pivo bylo přirovnáváno k pivu plzeňskému. Pak začalo docházet ke kontaminaci studní chemikáliemi ze sousedního závodu ČSAO a dalším provozním problémům. Podnik Východočeské pivovary Hradec Králové, který pivovar provozoval, neměl na rekonstrukci stárnoucího provozu zájem, a tak byla výroba v červnu 1976 zastavena a dále byla zde provozována pouze sodovkárna.

Historické foto: Městské muzeum Hořice

Pivovar v Chotči

Pivovar v Chotči byl u tvrže stávající v místech nynější fary. Na západní straně měl mnoho sklepů, z nichž se jeden používal jako lednice. Bývalá sladovna byla proměněna ve farskou stáj. Voda k vaření piva byla brána z rybníka Voborníka. Sládek bydlel v bývalém paulánském dvoře v čísle 3. Za selského povstání roku 1774 stál na straně vrchnosti, a tak se i na něj obrátila zloba lidu. Zachránil se před rozruženým davem skokem z okna. Lid pak vypil mnoho piva a ostatní vylil. Kotel byl v roce 1804 prodán. Pivo se dodávalo novopackým klášterníkům, kteří byli majetníci statku, poddaným z Chotče, vozilo se i do Valdova a do Hřídělce.



Pivovar v Mlázovicích

I v Mlázovicích se vařilo pivo. Z pivovarských zařízení se bohužel nedochovalo nic, pouze v Gebauerově ulici na domě č. p. 36 připomíná tabulka místo, kde pivovar stával.

Ladislav Stuchlík, foto: autor, archiv



Pivovar v Lukavci

Pivovar v Lukavci spolu se sladovnou a hvozdem se nacházel patrně někde poblíže tvrže. Tvrz stávala v místech, kde je dnes křižovatka silnic Bělohrad, Hořice, Červená Třebešná. Z pivovaru se nic nedochovalo.

Již v r. 1657 a ještě i v r. 1683 sládkem v tomto pivovaru byl jakýsi Jiřík Mašek – alias Sládek, alias Danč († před 1696), který je v peckovské matrice při křtu syna Daniela zaznamenán místo příjmení jen „Sládek“, stejně tak v matrice novoveské při křtu dcery Marie v r. 1664. Jeho manželkou byla jakási Anna, s níž měl:

- » syna Daniela (28. 8. 1657), který je v matrice zapsán pod příjmením Sládek,
- » dceru Marii (25. 9. 1664),
- » syna Jiříka (29. 1. 1668).

Jiříkova manželka Anna zemřela, leč záznam o pohřbu nebyl nalezen a ovdovělý Jiřík se na Pecce dne 27. 5. 1670 oženil podruhé. Tehdy se jeho manželkou stala Anna Dubcová, dcera Jiříka Dubce z Kalu, a ještě při tomto sňatku je ženich zapsán v matrice pod příjmením Sládek. V tomto druhém manželství Jiřík s Annou dále měl:

- » dceru Kateřinu (3. 4. 1671), která je v peckovské matrice zaznamenána pod příjmením Danšová a její otec jako sládek. Kateřina se v r. 1696 provdala za Václava Stehlíka (25. 8. 1667) z P. N. Vsi č. p. 14 a tito novomanželé se stali držiteli chalupy v Hřídělci.
- » dvojčata – syna Pavla (13. 5. 1683) a syna Petra (13. 5. 1683). Kmotrou při křtu v bělohradském kostele byla urozená panna Anna Mladotová z Lukavce.

V matričním záznamu o křtu dcery Kateřiny je místo příjmení otce uvedeno „Danš“. Nejedná se evidentně o příjmení otce, ale místo příjmení bylo českou zkomoleninou poznamenáno, že otec byl Němec – Deutsche – Danč. Ostatně stejně tak v té době byli Němci jako „Dančáci“ zapisováni.

Josef J. L. Špür, foto: Ladislav Stuchlík





1. květen 1950, průvod v Bažantnici

Kronika táborového oddílu Sokola Lázně Bělohrad

Alba, deníčky a kroniky skýtají pro další generace mnohá zjištění, mnohé objevy i překvapení. Nemusí to být dlouhodobý ucelený záznam, stačí zaznamenávání kratšího období, určité činnosti a především určité skupiny osob, která toto období prožívala. Dostává se nám k nahlédnutí kronika III. družiny žákův táborového oddílu Sokola Lázně Bělohrad za období od října 1949 do srpna 1950. Že je to málo? I toto krátké období díky podrobným záznamům je určitým svědectvím o životě mladých lidí a jejich snaze být připraveni do života po všech stránkách. Pootevřeme tedy deníček, který nás zavede do období po druhé světové válce, do období plného ideálů a odhodlání.

KDY SE KONALA PRVNÍ SCHŮZKA?

Bylo to 5. října 1949, kdy na první schůzce byl zvolen výbor ve složení V. Lesková, K. Široká a D. Machková. Bylo připomenuto blížící se výročí ustavení naší republiky 28. října 1918, zdůrazněn byl význam sokolské myšlenky pro společnost, osobnosti, které se zasloužily o stát, jako T. G. Masaryk a E. Beneš, ale také ti, kteří měli podstatný vliv na založení Sokola: Miroslav Tyrš a Jindřich Fügner. Podstatou sokolské myšlenky je vychovávat mladé lidi k dokonalosti tělesné i mravní, k pravdivosti a poctivosti, to bylo jedním z hesel Sokola.

Každá schůzka začínala písničkou a zvoleným heslem, např. Miluj bližního svého, Přes překážky k cíli, Všeho s mírou apod. Hesla byla zvolena tak, aby byla aplikována na činnost oddílu a mohla být použita v běžném životě.

JAKÁ BYLA PŘÍPRAVA NA TÁBORNICTVÍ?

Především to bylo seznámení s turistickými značkami, signalizací a morseovkou, s čtením z mapy a šifrováním. Odhady vzdáleností, práce s buzolou a použití turistických značek a orientace v terénu. Velký důraz byl dáván také na tělesná cvičení, otužování a celkové znalosti o lidském těle. Nebyla zanedbána ani příprava na první pomoc a ošetřování při úrazech.

Později, když se blížil letní tábor, získávala příprava na tábornický život konkrétnější podobu: příprava tábořiště, stavění podsad, stanů a stožáru. Technicky náročnější práce zajišťovali chlapci se svými vedoucími, ale příprava na tábor a tábor jako takový probíhaly společně.

ŽE BYLO MÁLO ZÁBAVY?

Dnešní generace mladých lidí si jistě neumí představit život bez mobilních telefonů a televize. Schůzky začínaly písničkou a končily hrou, při které nebyla o zábavu nouze: hádanky, kvízy, čtení a vyprávění příběhů na pokračování. To bylo náplní schůzek kromě příprav na opravdový tábornický život.



Slovensko 1950, poznáváme krásy přírody

PRÁZDNINY A ODJEZD NA TÁBOR

Po důkladné teoretické přípravě na tábor nastal den odjezdu na Slovensko, kde byl zamluvený objekt k přespávání i k táboření. Cesta se uskutečnila dne 31. 7. 1950 vlakem s několika přestupy, kdy nebylo snadné uhlídat a zajistit bezpečnost mnohačetné skupiny mládeže. Neznáme přesný počet účastníků, ale podle obrázků tušíme, že jich bylo kolem 30, dívek i chlapců. Jako vedoucí chlapců byli bratři František Koubek a Jiří Kozák a dorostenec Mirek Rycheký. I kuchyně byla transportována na místo určení: asi pět kuchařek a základní vybavení pro přípravu jídla po příjezdu. Jak to bývá, nebo bývalo, skutečnost byla vzdálena představám o ubytování: budova, kde měly být ubytovány dívky, neměla okna ani podlahu, natož elektřinu. Chlapci se svými vedoucími využili lesní prostředí a během dvou dnů byla budova k provozu připravena. Důkladná teoretická příprava se vyplatila. Chlapci spali ve stanech, ranní hygiena probíhala u vzdálenějšího potoka. V kronice je zaznamenán jídelníček, podle kterého vařilo asi pět kuchařek. V těchto polních podmínkách dokázaly kuchařky připravit takové dobroty jako kynuté borůvkové nebo malinové knedlíky, koblihy, řízky, houbovou, čočkovou a bramborovou polévku, guláš a jiné dobroty. Obdivuhodný výkon pro táborové kuchařky! Na pomoci s přípravou obědů se podíleli též táborníci, stejně jako v případě nákupů potravin

Den začínal budíčkem, který zatroubil bratr Mirek Rycheký. Pak následovala rozevička, odchod k potoku, snídaně a rozdělení do skupin. Výjimkou byly dny, kdy se některá ze dvou skupin chystala na výlet a vstávalo se časněji, kolem 5. hodiny. První výprava se uskutečnila do kopců v okolí tábora. Setkání s bačou a ovečkami, výšlap na nedaleké vršky, pozorování přírody, kdy byly uplatněny všechny teoretické znalosti. První větší výlet se uskutečnil do Brezna nad Hronom, druhý do Vysockých Tater. Vstávalo se tak, aby se stihl vlak. Návštěva Demänovských jeskyň, Popradu, Starého a Nového Smokovce přiblížila mladým soko-



Cvičení H. N. Ves

lům tehdy druhou část naší republiky, která v dnešních časech je samostatným státem. Táborový program nebyl ochuzen ani o kulturní a historické zážitky. V Novém Smokovci obdivovali moderní kostel a v neděli se zúčastnili mše v nedaleké vsi.

Počasí nebylo po dobu tábora vždy ideální: Časté deště, vítr, nutná oprava stanů i jiných zařízení byly na pořadu v těchto nepříznivých dnech. Ani zpáteční cesta vlakem se neobešla bez komplikací, ale to vše bylo zapomenuto a vzpomínky se vracely jen k těm radostným dnům. Přivítání s hudbou na bělohradském nádraží a rodičovské náruče ukončily táborové dny.

Je zajímavé si v kronice všimnout, jak období jednoho léta změnilo mladé sokoly v pionýry. Poslední tři záznamy v kronice se odchyly od sokolské myšlenky a přijaly takový program, jaký byl v té době žádán. Poté kronika turistického oddílu Sokola byla uzavřena. Ale to jistě neznamenalo, že by tito mladí sokolové a sokolky zapomněli na dobu svého tábornictví a na přátelství, která je provázela po celý život a možná provází dosud.

Hana Friedrichová, foto: archiv



Slovensko 1950, pracujeme

Popisky napsala, na oddíl zavzpomínala paní Renata Lelková

Něco o tábornících Sokola Lázně Bělohrad. Moje sestra Milada mezi ně patřila, ale na fotografii ji nevidím, některé tváře jsou zakryté a ona nebyla největší, kamarádila s Líbou Hlaváčkovou, tenkrát bydleli na poště v Zátíši a vždy se ráno stavovala pro Miladu, když šly do školy, otevřela domovní dveře a nahoru volala, spíš řvala Miladoooo! a my jsme jí doma říkali: Siréna už je tady. Později se přestěhovali do nového domu elektrikářů (otec byl elektrikář jako Hartl, taky tam jeho rodina bydlela), v přízemí byl obchod potravin jako dnes. Z kluků mezi táborníky určitě chodil Vašek Imlauf i Vašek Lejdar. Oddíl táborníků vznikl asi v tom roce 1950 a mohly se do něho přihlásit děti od 14 let. My s bráchou jsme to Miladě záviděli, protože o prázdninách jezdili na tábor na Slovensko (Nízké Tatry). Stačili jsme se jen přihlásit v roce 1954, ale bohužel Sokol i táborníci skončili!



Celý oddíl, konec dubna 1950

1. řada:

Děvčata zleva: 1. s copánky Lída Valešová – ta mě napadla až dnes, znala jsem ji ze Sokola, byla o 2 roky starší, měla starší sestru. Valešovi bydleli v Bělohradě někde v učitelské čtvrti, koncem 50. let se odstěhovali, nevím kam. 2. ?, 3. Líba Hlaváčková, vdala se do Nové Paky, má smladší sestru – Jana vdaná Štěrbová. 4. ?, 5. Líba Barešová vdaná Hanzlová, 6. Svata Březinová vdaná Petřivá, 7. Marta Plecháčková Kožená – sestra Jarči Bajerové, brankářky žen v házené, 8. Milena Beková (zahradnictví, vdaná v Miletíně), 9. Jindra Friedrichová – sestra Zdeňka Friedricha (mohla by být v Košicích, psalo se v Bělohradských listech).

2. řada:

1. ?, 2. mohla by to být Jiřina Weinheurová, vdaná Krausová (Miletín), sestra Růženy, 3. Růžena Weinheurová, vdaná v Hořicích, 4. ?, 5. Hana Nováková vdaná Krausová, mezi kluky by mohl být její budoucí manžel Jan Kraus z Javoří, chodili spolu do školy v Bělé a žijí v Hradci Králové, 6. Helena Stuchlíková vdaná Týřová, 7. ?, 8. ?, 9. Dáša Šepsová vdaná nevím, bydlela na náměstí v domku vedle Trávníka, 10. Věra Knapová, v domě, kde je dnes hotel U Kapra, 11. Věra Pochopová vdaná Balcarová.

3. řada kluci:

1. Mirek Rychetský, 2. Šorf – jméno asi komolím – byl vedoucí táborníků, 3. ?, 4. ?, 5. ?, 6. Zdeněk Merta, 7. Jirka Šulc, 8. ?, 9. Vladimír Záveský.

4. řada:

1. ?, 2. Jan Kraus, náhle mě napadlo, že to je on, co si vzal Hanu Novákovou, kamarádila s naší Mílou, 3. ?, 4. ?, 5. Tonda Kozel, 6. ?, 7. ?, 8. pána v obleku neznám.

Architekti a projektanti



Pojmy architekt a projektant nalezneme ve více oborech, ale nejvíce jsou skloňovány v oblasti stavebnictví. Projektanta vnímáme jako odborníka, který zvládne nakreslit projekt domu a dokáže vyřešit potřebnou dokumentaci k realizaci stavby. Architekt pak jako specialistu schopného nahlédnout na požadovaný záměr z vyšší perspektivy a odborně posoudit projekt i v jiných rovinách a souvislostech.

Jak historie dělí období na rozdílné architektonické styly, zná i řadu věhlasných architektů, kteří jednotlivá období reprezentují a nesmazatelně se zapsali do historie této profese.

Každý vybudovaný objekt ovlivňuje vzhled dané lokality a z dochovaných zdařilých staveb se stávají památky, které utváří obraz měst a obcí pro další generace.

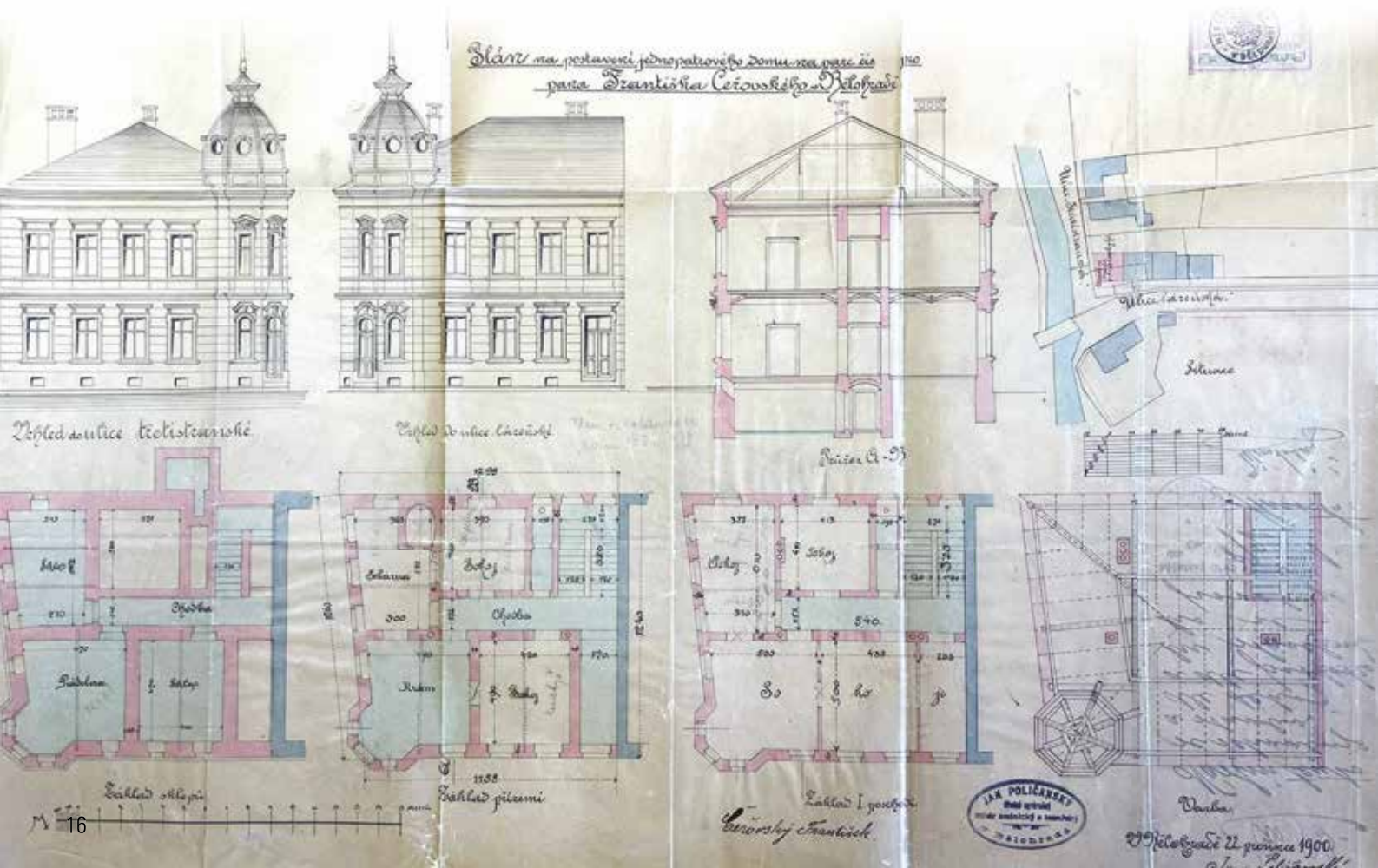
A jak se obor vyvíjel v Lázních Bělohradě? Dokonce na návrhu přestavby bělohradského renesančního zámku v letech 1720–1722, která byla provedena v duchu vrcholného baroka, se podílel významný český barokní architekt italského původu Jan Blažej Santini-Aichel. Autorem staveb na náměstí, rohové lékárny a domu Finkových je hořická stavební technická kancelář Václava Klečka. Projekt budovy Lázeňského hotelu (BL léto 2017) vytvořil významný architekt a projektant Jan Vej-

rych narozený v Horní Branně a autorem Občanské záložny je neméně známý architekt Oldřich Liska. Autorem mnoha bělohradských domů z konce 19. a počátku 20. století je místní úředně oprávněný mistr zednický a tesařský Jan Poličanský. Jeho razítko nalezneme například na plánech domů v Lázeňské ulici: rohových staveb pana MUDr. Paďoura (donesávná vinárna Neptun F. Čerovského), paní Kubátové (dnešní „věžička“) a protějšího domu Laušmanových. Ve dvacátých letech minulého století vyprojetoval domky z červených cihel v tzv. švédském stylu v ulicích „Na Lepším“ tehdy mladičky Josef Šorf. Na něho krátce zavzpomínala paní Hana Friedrichová: „On se po válce odstěhoval do Trutnova, a když jsme v Pilníkově koupili domek, naši si na něho vzpomněli. Říkali, ať se na něho obrátíme, že prý je bezkonkurenční. A on přijel autobusem, dal se do práce a krásně nám to navrhl. Restauroval i chalupu Václavu Havlovi na Hrádečku. Dokonce radu „pozvi si na to Šorfíka“ píše v jednom z dopisů Olze.“

Funkcionalismus ovlivnil tvorbu stavitele Janečka. Svůj osobitý styl vtiskl například na náměstí rohovému domu pana Kellera (proti budově nového městského úřadu) a pro svého syna MUDr. Josefa Janečka přestavěl z bývalého hotelu U Lázní Vodoléčebný a vyšetřovací ústav.

Na novodobou éru tohoto oboru nahlédneme očima některých bělohradských projektantů.

První pohled nabízí stavař, který na profesním začátku přebíral pomyslný kolík rodinné stavební štafety od svého otce – stavitele.





BĚLOHRADSKÉ reflexe

Eduarda Čelíše

KONEČNĚ

Bělohradské pohostinství se zdvihá ze svého pomyslného dna. Opět se otevřely dvě tradiční restaurace – Bohumilka na Lázeňské ulici a restauračka Na Schodech, jak štamgasti říkají Lázeňskému hotelu, dříve Radnici. Už jsem měl pomalu strach, že půjdeme ve stopách blízké Pecky, kde pohostinské služby nenajdete. Roubal, Koruna i Pod Hradem – zatvoreno. Najíst a napít se lze pouze v letním čase na koupališti.

Jak říkával Jan Werich v roli podplukovníka Rjebrotěsova: „Já nejvíc nenávidím, když se člověk napije a pak to nemá čím zapít, totiž zajíst a zapít vlastně taky!“

1933

Adolf Hitler složil přísahu říšského kancléře 30. ledna 1933 v půl dvanácté. Za měsíc nato před desátou večerní hoří Říšský sněm. Pátého března dostává ve volbách NSDAP necelých 44 procent hlasů...

DOST VŠAK TĚ HRŮZY HRŮZ

V našem Bělohradě se v březnu 1933 narodili čtyři kluci. Den po sobě. 16. Jindřich Zejfart, 17. Zdeněk Friedrich, 18. Miroslav Plecháč a 19. Josef Sedláček. No, řekněte, nebyla to krása... Škoda, že k devadesátinám mohu poblahopřát jenom druhému z této čtyřky – Zdeňku Friedrichovi, pražskému tělovýchovnému pedagogovi. Jindrovi Zejfartovi, pekařskému synkovi a uznávanému technikovi Rubeny Náchod, Mirkovi Plecháčovi, boдрému sousedovi z mé Třetí, strany a dolnoveskému zemědělci Josefu Sedláčkovi posílám gratulačku Tam nahoru...

DVOJITÉ OSVOBOZENÍ

Teď koncem dubna zase píší o událostech minulých. Ale nedá mi to, zkrátka musím. I když mnozí čtenáři těchto místních Listů nebudou se mnou souhlasit a někteří mnou budou iopovrhovat!

Slaví se 8. květen, den osvobození a skončení druhé světové války v Evropě. A já k májové osmičce přidávám i 8. března 2023, den osvobození od prezidentství Miloše Zemana.

Expremiér Mirek Topolánek výstižně napsal na Twitteru:

*„Jsem masochista a sleduji Film pro pamětníky neboli Zemanova derniéra na CNN Prima. Zeman už 30 let nepřinesl jedinou novou myšlenku, nic obohacujícího, nic pozitivního a recykluje pouze staré kydy, staré vtípky, staré lži a staré urážky. Ještěže už jde do p*dele!“*

NA DVORSKÉM ZIMÁKU

Obec Červená Třešná, s necelou dvoustovkou obyvatel, hlavně pro rodiče s dětmi si zadává několik hodin bruslení na zimním stadionu ve Dvoře Králové. Takový malý příklad i pro naše město, kde bruslení na přírodním ledě za sokolovnu je rok od roku obtížnější, skoro nemožné.



MOJE/NAŠE LŽICE NA BOTY

Asi do své padesátky jsem nepotřeboval k nazování obuvi lžici na boty. Snad jsme ji doma ani neměli. A když, tak jenom tu kratičkou, malinkou, malinkatou, která šla nahradit i obyčejnou lžicí jídelní...

Dnes je situčka jiná. Bez lžic na boty se neobují. V baráku jich máme několik. Plastové i kovové. Plastové zrovna moc nedoporučuji, často se lámou. Lžice krátké, střední i skoro metrové, ty jsou úplně nejlepší. Lžice v různých barevných odstínech máme u všech východů z baráku. Všude na ně narazíte, jsou zkrátka nedílnou součástí domácnosti. Když vyrazím někam, kde je předpoklad zouvání a nazouvání obuvi, mám s sebou dokonce cestovní lžici na boty...



Knižní okénko...

V naší knihovně se letos opět konal Březen – měsíc čtenářů. Do této akce se zapojuje stále více knihoven a je běžné, že například i v těch nejmenších pobočkách na vesnicích vytvářejí knihovnice a knihovnici nějaký program pro dospělé či děti, upravují prostředí knihovny pro lepší přehlednost, někdy zprostředkovávají registraci čtenářů zdarma a nebo obecně knihovnu propagují, aby nalákali čtenářstvo.

Dříve se tato akce jmenovala Měsíc knihy. Bez vás, čtenářů, by ale samotné knihy postrádaly svůj účel, jelikož by pouze stály opuštěny v knihovnách a jejich obsah by sám o sobě nikdy nikoho neobohatilo. Chtěl bych tedy při této příležitosti moc poděkovat všem, kdo do knihovny zavítali na některou z akcí, která se u nás v březnu udála. Ať už to byla nedělní dílna, kde jsme si mohli vytvořit a svázat svoji vlastní nepopsanou knížku, přednáška o Alpských čtyřtisícovkách, autorské čtení Petra Borkovce, či povídání s Pavlem Klusákem Pavla Klusáka spolu s koncertem Martina Kyšperského, pořádané společně s René Vitvarem a Romanem Kunčíkem z MKS v krásně upraveném novém prostoru Kulturní Záložny (T. G. Masaryka 287). Děkuji ale i čtenářům, kteří si přišli knížky vypůjčit a vrátit, nebo se k nám jen podívat a posedět, i právě kvůli vám byla akce přejmenována! Tak doražte i za aprílového počasí nebo kdykoliv jindy. Těšíme se na vás.

Jan Wilda – knihovnik

Umění vojenství 1600–1648

Základy vývoje taktik a formací
v 1. polovině 17. století

Umění vojenství 1600–1648 RECENZE KNIHY

Tricetiletá válka ovlivnila celkovou mocenskou rovnováhu v Evropě a před podpisem vestfálského míru docházelo k bitvám na souši i na moři. Pod prapory armád katolické i protestantské strany umírali muži, kteří plnili rozkazy svých velitelů, z nichž generálové Albrecht z Valdštejna a Matyáš Gallas zanechali mj. dějinný odkaz v severovýchodních Čechách jako vlastníci rozsáhlého pozemkového majetku a s ním spojeného hospodářského celku. O tricetileté válce bylo řečeno a napsáno mnohé, ale kniha od Mgr. Tomáše Kocha je poněkud odlišná.

V publikaci Umění vojenství 1600–1648 je celkový obraz vojenského života (a smrti v boji) 1. poloviny 17. století popsán pohledem na odlišnou strategii vojenských „škol“ několika zemí, bitevní taktiku jednotlivých armád, celkovou organizaci vojenských těles i jednotlivých bojových formací. Zaslouhou autorova badatelského přístupu se lze dovědět informace o vizuálním vnímání bitev a reáliích polních tažení i vojenského tábora, které se týkaly vojáků i osob zajišťujících trén. Značný prostor je věnován postupným změnám vojenství – v této souvislosti je zmíněna reforma lehkého jezdectva provedená Albrechtem z Valdštejna. Také schopnosti Matyáše Gallase, vrchního velitele císařské armády (po smrti generalissima Valdštejna), jsou objektivně posouzeny – přezdívka Kazivoj (pro jeho údajnou neschopnost velet velkým bojovým formacím) tedy částečně platila, neboť Matyáš Gallas byl úspěšný zejména při obléhání strategických bodů – hradů, měst, pevností.

Kniha Umění vojenství 1600–1648 je informativně objevným a počtem stran nejrozsáhlejším svazkem edice Útrapy a hrůzy tricetileté války – její text doplňují kvalitní černobílé i barevné fotografie, pouze někde si zařadil „tiskařský šotek“.

Mgr. Tomáš Koch – *Umění vojenství 1600–1648: Základy vývoje taktik a formací v 1. polovině 17. století, edice: Útrapy a hrůzy tricetileté války – sv. 10, ISBN: 978-80-88030-70-6, 218 str. + 16 str. barevné přílohy, 1. vyd., Bohumír Němec – Veduta, České Budějovice v roce 2023 (v tiráži uveden rok 2022).*

Stanislav Vaněk

Slečny

I v dubnovém čísle Bělohradských listů přinášíme lehounce erotickou poezii plnou dívčích jmen břevnovského novináře, básníka, hudebního textaře a pingpongového veterána Antonína Matějky. (eč)

Jiřiny

Znám dvě hezké Jiřky, obě mají čtyřky. Trávím s nimi hodiny nad diktátem z češtiny!

Iva

Ivča má spoušť tuze jemnou, vodím ji v komoru temnou. Tam v magickém světě fotek spouští se na první dotek!

Zina

Asi se pomínu, furt myslím na Zinu. Ten její kostýmek s flitry, za něj mi dluží dva litry!

Bohdana

Myslím si, že dostanu jednoho dne Bohdanu. Že by ji snad získal Franta, je ta horší varianta!



NOVÉ LAVIČKY

Město začalo v jarních měsících usazovat na okrajových místech nové lavičky. První se objevila na krásném výhledu u hornoveského hřbitova. Pokračovat se bude směrem k centru podél vycházkových tras a chodníků a po Třetí straně. Současně s tím dochází průběžně po městě k doplňování odpadkových košů. (las)



REKONSTRUKCE BYTŮ V KOTYKOVĚ ALEJI

Celkovou rekonstrukci dvou bytů v Kotykově aleji zadalo město firmě Mareš z Horní Nové Vsi. Práce za vysoutěženou cenu 1,596 milionu korun by měly být hotovy v létě. (las)



VÝMĚNA KŘÍŽE

Dřevo Kristova kříže v Mládežnické ulici na Horní Nové Vsi podlehlo zubu času. Proto byla postava Krista snata a kříž demontován a bude nahrazen novým. Dojde i k znovuobnovení namalované postavy Ježíše, které provede Petr Stuchlík. (las)



Městské kulturní středisko pořádá výstavu ke 150. výročí občanské záložny

Za účelem výstavy pátráme po vkladních knížkách, brožurách, reklamních předmětech, písemnostech a fotografiích, zkrátka po všem, co se vztahuje k Občanské záložně v Lázních Bělohradě z let 1873–1953.

Zároveň pátráme po osobních předmětech představitelů záložny (dr. Aloise Mindla, Josefa Pecha, dr. Lelka, Josefa Fejfara, Jindřicha Pižla, ...): fotografiích, legitimacích, vycházkových holích...

Pokud takovými předměty disponujete a byli byste je ochotni zapůjčit za účelem jejich dočasného vystavení, neváhejte se zastavit na městském kulturním středisku, popřípadě nás kontaktovat na:

778 761 144, vitvar@lazne-belohrad.cz – vedoucí MKS René Vitvar.



VANDALOVÉ OPĚT ŘÁDILI

Na veřejných toaletách dochází v poslední době k masivnímu ničení vybavení. První proražené dveře město hned nahradilo novými, které vzápětí někdo opět prorazil. Pokus o zapálení zásobníku papírových utěrek hrozil požárem celého zařízení. Je pravdou, že nikdo nebyl svědkem tohoto vandalismu a necháme si to líbit? Nebo nás bude muset sledovat „velký bratr“ i na veřejných toaletách? (las, vich)



Návštěvy u příležitosti životního jubilea

S platností od 1. března 2023 rada města schválila obnovení osobních návštěv u seniorů k příležitosti jejich životních jubileí. Občanům Lázní Bělohradu, kteří v daném roce dosáhli věku 80 let, a dále vždy po pěti letech, bude předán dar v hodnotě 500 Kč.

Simona Černá, matrikářka,
foto: Alena Fléglová

Výzva

Manželé Machkovi, žijící t. č. v bývalé zámecké myslivně v Bílých Poličanech č. p. 69, prosí, prosí tímto dvě návštěvnice (patrně matka s dcerou a dvěma psy) z Lázní Bělohradu, které toto místo navštívily na jaře roku 2019 a jejichž předkové v tomto domě kdysi žili, aby se nám ozvaly. Rádi bychom se s vámi znovu sešli.

Děkujeme, manželé Machkovi.

ČSCH ZO NOVÁ PAKA Vás zve na

Výstavu drobného zvířectva

pořádanou ke 100. výročí založení organizace

K vidění budou:

králíci, drůbež, holubi, okrasné ptactvo,
akvarijní rybičky, expozice včelařů

Pro děti projíždky na koních. Bohatá tombola,
občerstvení zajištěno. Prodej kuřic.

VÝSTAVA BUDE OTEVŘENA
v pátek od 14.00 - 18.00 h.
v sobotu od 8.00 - 16.00 h.

12. – 13. 5. 2023

CHOVATELSKÝ AREÁL U NÁDRAŽÍ V NOVÉ PACE



BĚLOHRADSKÁ KULTU

DO DNEŠNÍHO SPORTU KULTURISTIKA A POSILOVNY BEZESPORU PATŘÍ. HOKEJISTÉ PRŮ TRÁVÍ VÍCE HODIN U POSILOVACÍCH STROJŮ NEŽ NA LEDĚ. SNAŽÍM SE I JÁ. ALE MÝCH DVACET MINUT DENNĚ NA ROTOPEDU A PŘES PADESÁT KLIKŮ DO FUTER DVEŘÍ SE ROVNÁ NAPROSTÉ NULE. PROTO JSEM VYRAZIL ZA ODBORNÍKY, MISTRY, BORCE POSILOVNY, ZKRÁTKA KULTURISTY.

KULTURISTIKA JE INDIVIDUÁLNÍ SPORT, JEHOŽ CÍLEM JE DOSÁHNOUT POŽADOVANÉHO VZHLEDU TĚLA. KOŘENY ČESKOSLOVENSKÉ KULTURISTIKY SAHAJÍ DO POLOVINY ŠEDESÁTÝCH LET. TA BĚLOHRADSKÁ ZAČALA POČÁTKEM LET DEVADESÁTÝCH.



Jirko, byl jsi u zrodu bělohradské posilovny? Danieli, kdy tebe chytlo cvičení?

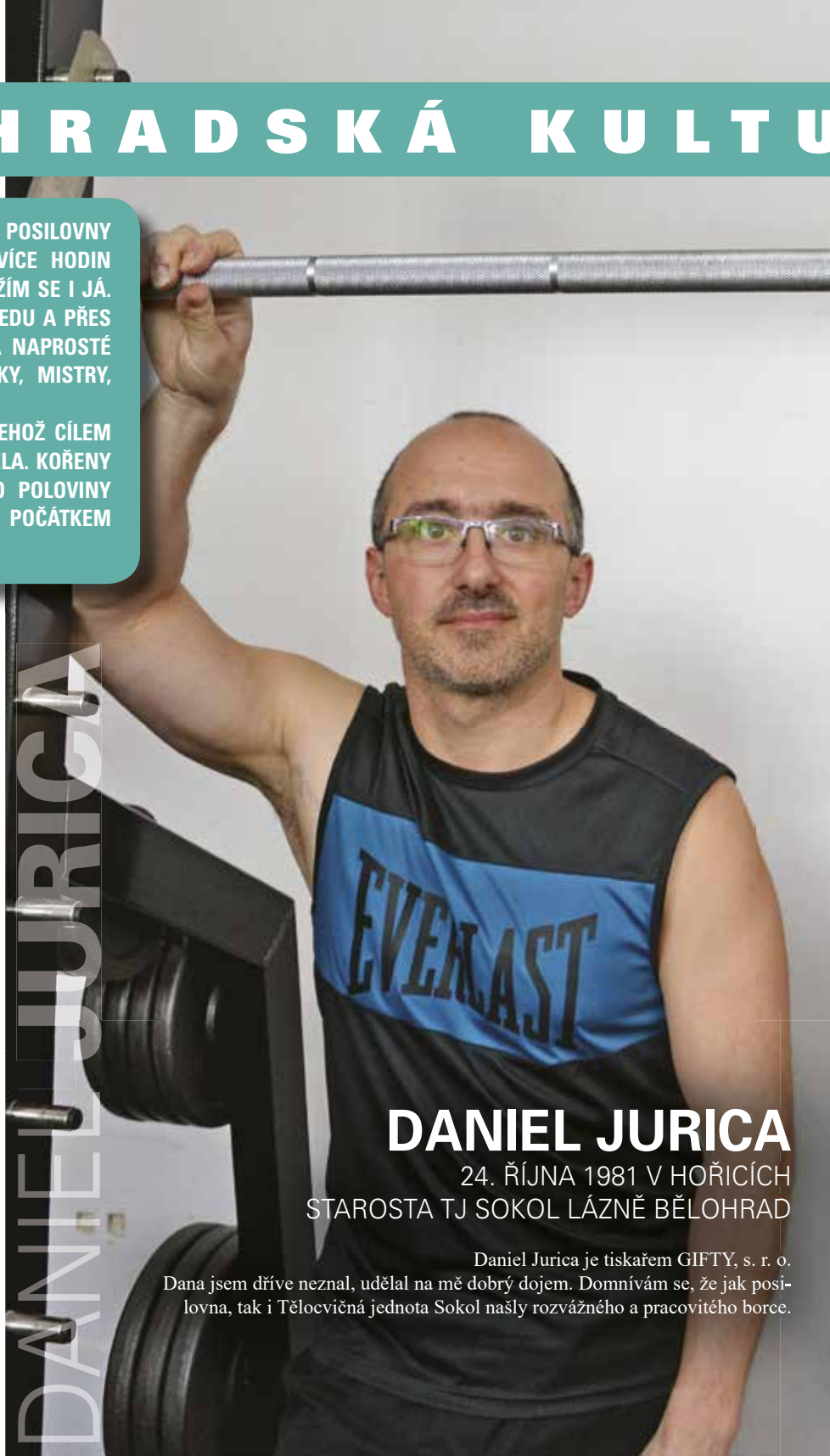
Jirka: Je to tak. Předseda TJ Vladimír Závěský nám poskytl tyhle prostory, kde dříve pobývali s rodinou bělohradští sokolníci. Vím o Hrbkových a Pechových. Místnosti byly dost vlhké, bylo třeba všechno omlátit a neodborně nahodit. Zkrátka práce jak na kostele. Po třech čtyřech letech jsme vyměnili i podlahy.

Daniel: Přišel jsem „do sklepa“ v roce 97. Protože naše posilovna je se svými 65 členy největším oddílem Sokola, tak už druhým rokem dělám starostu po Jardovi Kostelníčkově.

Kdo byl s tebou u zrodu posilovny?

Jirka: Jarda a Milan Francovi, Pavel Novotný, Jiří Ulvr, Honza Flégl. Určitě jsem ale na někoho zapomněl...

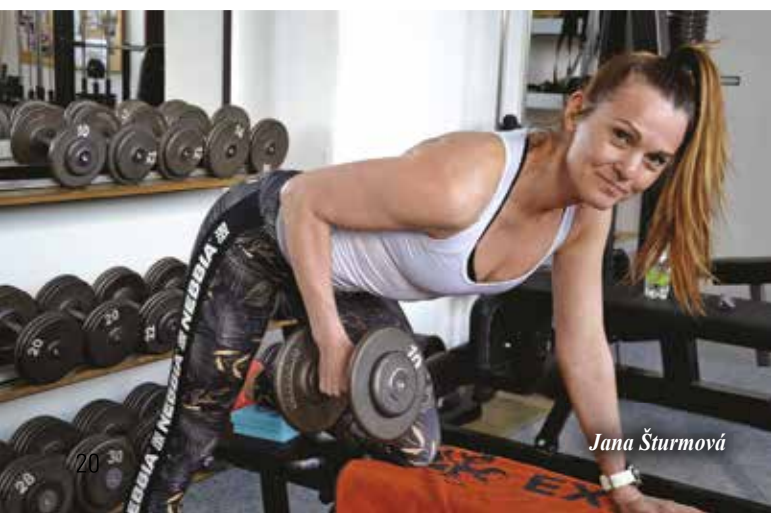
DANIEL JURICA



DANIEL JURICA

24. ŘÍJNA 1981 V HOŘICÍCH
STAROSTA TJ SOKOL LÁZNĚ BĚLOHRAD

Daniel Jurica je tiskařem GIFTY, s. r. o. Dana jsem dříve neznal, udělal na mě dobrý dojem. Domnívám se, že jak posilovna, tak i Těloevičná jednota Sokol našly rozvázného a pracovitého borce.



Jana Šturmová



JIRÍ ŠTURMA

31. SRPNA 1968 V HOŘICÍCH
NEKORUNOVANÝ ŠÉF ODDÍLU KULTURISTIKY
GG TJ SOKOL LÁZNĚ BĚLOHRAD

Jiří Šturma má svoji vlastní natěračskou a malířskou firmu.

O Jirkovi vím, že hrál výborně hokej, po vzoru svého otce, legendárního bělohradského gólmána. Prací v posilovně doslova žije a nejen on. Ke skalním členům patří i jeho manželka Jana a dvacetiletý syn Dan.



Vaše první posilovací mašiny? A jaký je současný stav?

Jirka: Co kdo měl doma, tak to přinesl. S Honzou Fléglem jsme předělali mašinu zvanou leg press, která sloužila snad dobrých dvacet let.

Daniel: Dnes máme moderní stroje, které nám dodává firma od Zlína – Flex sport.

Myslím si, že posilovna měla několik vedoucích...

Jirka: No jo. Byli to – Pavel Lami, Míra Pospíšil, Filip Simon a já. Pár roků jsem necvičil a pak jsem se zase vrátil. To jsme nahoře uspořádali původní nářadovnu a posilovna dostala nový impuls, nový šmrnc.

Jak často funguje vaše posilovna?

Daniel: Dá se říci, že sedm dní v týdnu. Je to však různé. Někdo se celý rok neukáže, někdo chodí pětkrát týdně.

Jirka: Říkám, že je to dobrý. Ze žalostných začátků a velkých oprav jsme se neskutečně vypracovali.

Jaké máte úspěchy v soutěžích kulturistů?

Jirka: V roce 2014, kdy jsme založili oddíl GG TJ Sokol, měli vynikající úspěchy na Mistrovství ČR dorostu a juniorů – Tomáš Franc, Vojtěch Jindřišek, Vladimír Rychtera a Vojtěch Machek.

Daniel: Dnes sice máme výše uvedený oddíl, ale už bez licence. Musím přiznat, že do soutěží se nikomu zrovna moc nechce.

Jirka: Letos u nás cvičí Miletíňák Jakub Meisner. Kulturista kategorie physique. Myslím, že bude dobřej...

POUČKOU O KULTURISTICE JSEM TUTO REPORTÁŽ ZAČÍNAL A I KONČÍM. O KULTURISTICE SE ŘÍKÁ, ŽE JE „KULTUROU TĚLA“ – PÉČÍ O TĚLO. ALE TAKÉ CVIČENCE BEZESPORU UTVÁŘÍ, DEFINUJE. KULTURISTIKA JE MNOHÝM, ROZHODNĚ NE JEN BEZDUCHÝM VZPÍRÁNÍM.

ASI BYCH MĚL PŘEHODNOTIT SVÝCH DVACET MINUT NA ROTOPEDU A KLIKY DO ZÁRUBNÍ DVEŘÍ. ALE JIRKA ŠTURMA S DANEM JURICOU MI ŘÍKALI, ŽE I TO MÁLO JE FAJN...

Eduard Čeliš, foto: autor



Stojící: Vojta Jindřišek a Michal Hons

Uprostřed: Jiří Holub, Daniel Jurica, Štěpán Zlatník

Dole: Marcel Janota, Jiří Šturma, Tomáš Holomba a Tomáš Franc



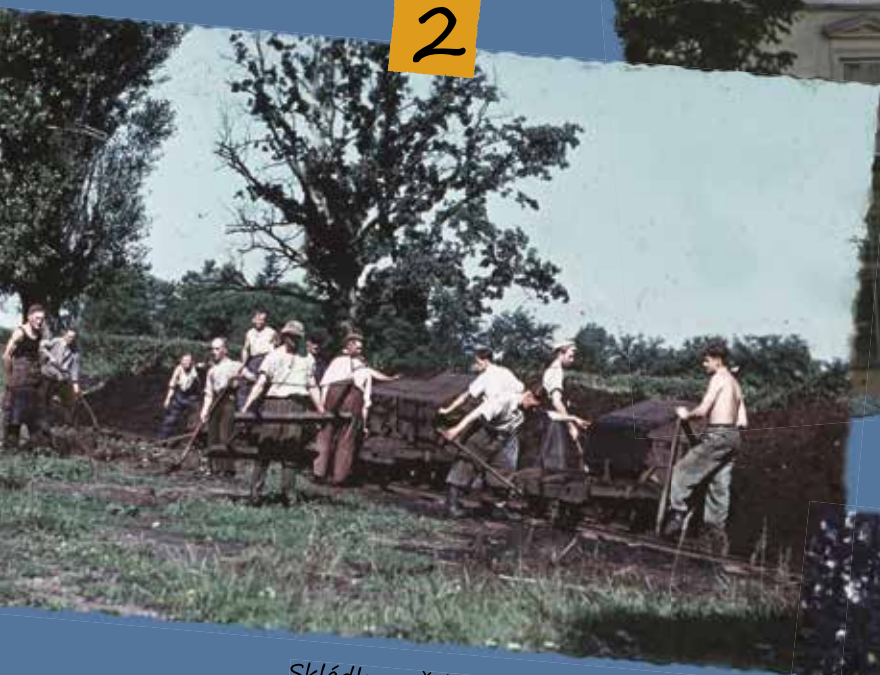
Historické fotky z Lázní Bělohradu foto - MUDr. Mladý - 1946

1



Janečkův vodoléčebný ústav

2



Skládka rašeliny

3



Annenské slatinné lázně v roce 1946

4

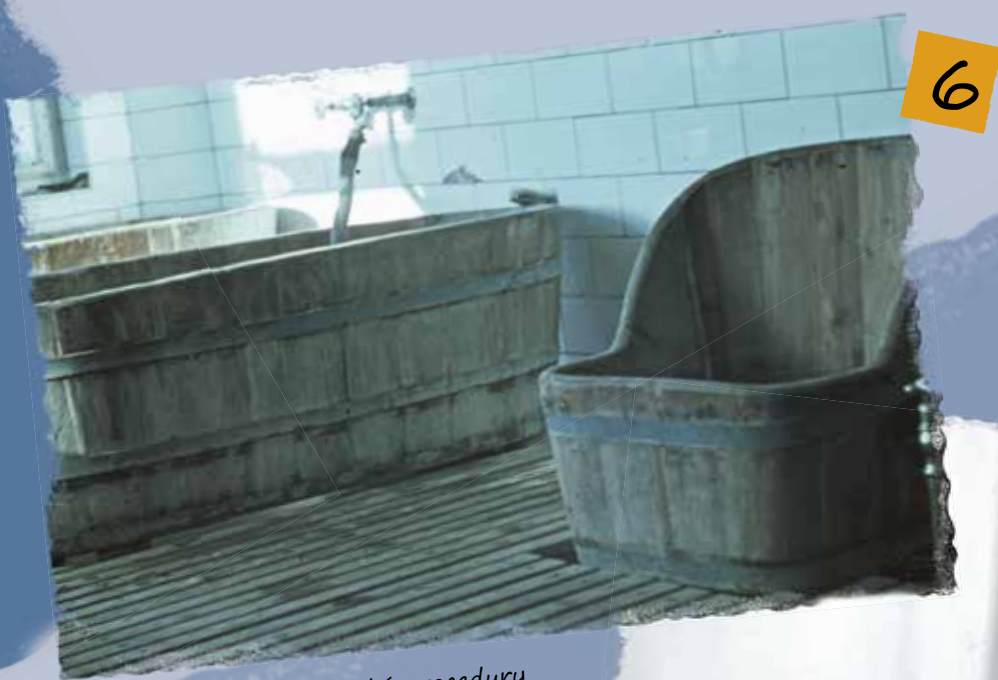


U lázeňské restaurace v Bažantnici

5



Vodoléčebné procedury
v Janečkově ústavu

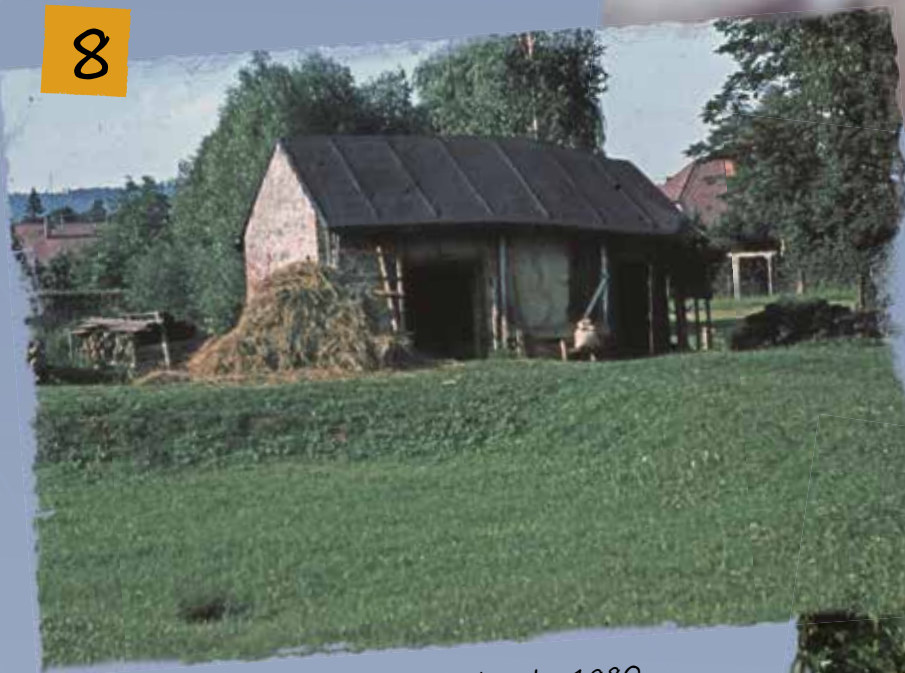


Lázeňské procedury



Kabiny lázeňských procedur

8



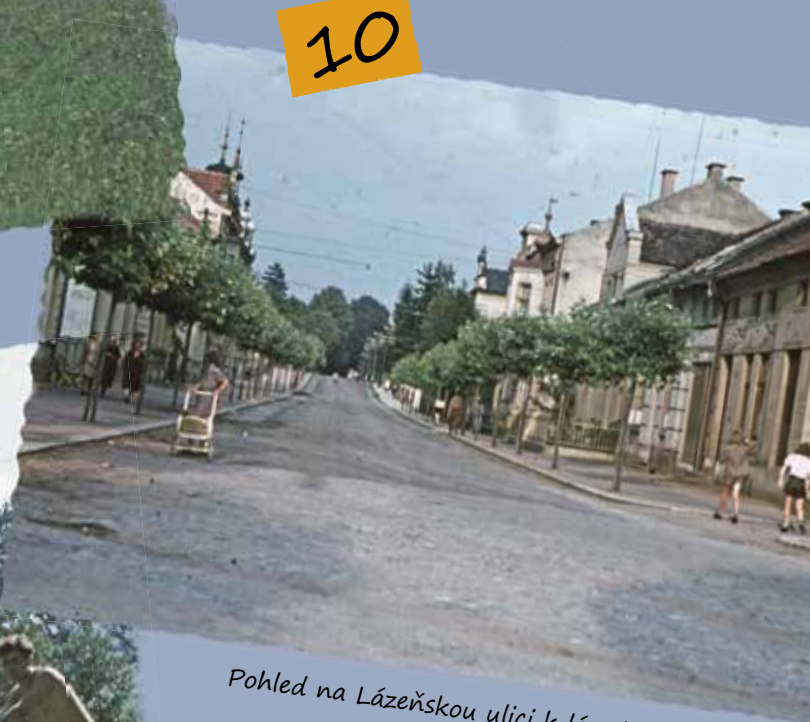
První lázně okolo roku 1880
na Jiráskově nábřeží

9



Rašelina se dopravuje

10



Pohled na Lázeňskou ulici k lázním



ZÓNA
JEN PRO
NÁKLADNÍ
AUTOMOBILY

ISSN 2533-8005

9 772533 80006 0 4